

Abstrakt

Zmena spoločenských pomerov v roku 1989 umožnila obnovenie rôznych inžinierskych komôr, vrátane Komory geodetov a kartografov (ďalej len „komora“). Táto samosprávna stavovská organizácia podľa zákona NR SR č. 216/1995 Z. z. o Komore geodetov a kartografov (ďalej len „zákon“), dbá o to, aby členovia komory vykonávali činnosť geodeta a kartografa odborne a spôsobom ustanoveným všeobecne záväznými právnymi a technickými predpismi, organizuje a riadi vykonávanie kvalifikačnej skúšky, určuje rozsah a formu ďalšieho vzdelávania členov komory a vedie disciplinárne konanie voči svojim členom. Tým vlastne aj priamo dohliada aj na kvalitu vykonávaných geodetických a kartografických prác. V článku sa zaoberáme disciplinárnymi konaniami, ktoré komora realizovala a analyzujeme a hodnotíme ich výsledky z pohľadu kvality vykonaných prác.

Quality of geodetic and cartographic works from the viewpoint of Chamber of Surveyors and Cartographers

Summary

Changing social relations in 1989 allowed the resumption of various engineering chambers, including the Chamber of Surveyors and Cartographers („the Chamber“). This self-governing professional organization shall see to it, that the members of chambers are practicing professionally and in a manner prescribed by generally binding legal and technical regulations. The Chamber organizes and manages the executing of the qualifying examination, determines the extent and form of member's further education and disciplinary proceedings against its members. This fact directly also oversees the quality of implementation of geodetic and cartographic works. This article concerns with Chamber's disciplinary proceedings and analyzes and evaluates their results in terms of the works quality.

Keywords: *Chamber of Surveyors and Cartographers, self-governing professional organization, quality of geodetic and cartographic works, disciplinary proceedings*

1. Úvod

Pôsobenie geodetov a kartografov sa v priebehu posledných dvoch storočí vyvíjalo v súlade s množstvom odborných vedomostí, potrebných na zvládnutie vývojových etáp geodézie, kartografie a katastra. Široké spektrum náročných činností týchto odborníkov bolo, je aj bude spoločensky významné. Rýchly rozvoj vedy a techniky významne ovplyvnil aj oblasť

geodézie a kartografie a vynútil si nové pohľady na zabezpečenie kvality vykonávaných prác. Vývoj ukázal, že je potrebná regulácia vykonávania odborných činností, čo viedlo ku vzniku inžinierskych komôr. Spoločensky prospešné fungovanie týchto komôr bolo v období totalitného režimu prerušené. Zmena spoločenských pomerov po roku 1989 umožnila obnovenie činnosti inžinierskych komôr, vrátane Komory geodetov a kartografov (ďalej len „komora“) zákonom NR SR č. 216/1995 Z. z. o Komore geodetov a kartografov. [1]

2. Dohľad komory nad kvalitou geodetických a kartografických prác

Na základe platnej legislatívy komora zastupuje, obhajuje a presadzuje profesijné, sociálne a hospodárske záujmy členov, vydáva a odníma oprávnenie na vykonávanie činností autorizovaného geodeta a kartografa, vedie zoznam autorizovaných geodetov a kartografov, dbá na to, aby členovia komory vykonávali činnosť geodeta a kartografa odborne a spôsobom ustanoveným všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ich postavenie a výkon činnosti a stanovami komory, organizuje a riadi vykonávanie kvalifikačnej skúšky, vedie disciplinárne konanie voči svojim členom. Tým vlastne aj priamo dohliada na kvalitu vykonávaných geodetických a kartografických prác.

Disciplinárny poriadok komory upravuje podrobnosti disciplinárneho konania v súvislosti so závažným, alebo opakujúcim sa porušením povinností člena komory, ustanovených zákonom, stanovami komory a Etickým kódexom geodeta, ak nejde o trestný čin alebo priestupok. Orgánom zabezpečujúcim dodržiavanie disciplinárneho poriadku je disciplinárna komisia komory. Vývoj počtu sťažností od založenia komory bol nasledovný:

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Počet sťažností	3	4	15	14	23	22	29	22	13
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet sťažností	9	21	26	27	25	17	24	23	41

Prejednávané sťažnosti sa týkali hlavne vybraných geodetických a kartografických činností ako sú vyhotovovanie geometrických plánov, vytyčovanie hraníc pozemkov, zostavovanie registrov obnovennej evidencie pozemkov a inžinierskej geodézie. Široká verejnosť a niektoré štátne orgány okrem týchto činností sa obrátili na komoru aj so žiadosťou o zaujatie odborného stanoviska k rôznym situáciám z oblasti geodézie, kartografie a katastra. Prehľad podaní členených podľa uvedených oblastí bol nasledovný:

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vyhotovovanie geometrických plánov	1	3	5	7	11	7	17	18	3
Vytyčovanie hraníc pozemkov	1			3	3	3	3	2	8
Inžinierska geodézia			2				2		
Ostatné	1	1	8	4	9	12	7	2	2
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vyhotovovanie geometrických plánov	6	8	9	6	5	7	8	9	11
Vytyčovanie hraníc pozemkov	2	9	8	7	12	6	7	6	8
Inžinierska geodézia					1		3	1	3
Ostatné	1	4	9	14	7	4	6	7	19

Z uvedených údajov vyplýva prevažujúci počet sťažností na vyhotovovanie geometrických plánov a vytyčovanie hraníc pozemkov. V prípade, že sťažnosť bola opodstatnená a boli porušené zákonné a technické ustanovenia vzťahujúce sa na vykonávanie geodetických a kartografických činností, disciplinárna komisia komory takúto sťažnosť riešila v disciplinárnom konaní. Prehľad týchto konaní za uvedené obdobie bolo nasledovné:

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Počet disciplin. konaní				5	1	1	3	2	3
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet disciplin. konaní	2	1		2	1	2	1	1	3

Prevažujúcim priestupkom pri disciplinárnych konaniach bolo neoprávnené autorizačné overenie vybraných geodetických a kartografických prác. Z inžinierskej geodézie to bolo autorizácia dokumentácie skutočného vyhotovenia stavebného objektu a vytýčenie stavebného objektu oprávnením typu „A“ (§ 6 písm. a) až e) zák. 215/1995). [2] Pri vytyčovaní hranice pozemkov naopak dochádzalo k autorizačnému overeniu oprávnením typu „B“ [§ 6 písm. d) až j) zák. 215/1995]. Predísť takýmto priestupkom je možné okrem iného aj všeobecným upozorňovaním a informovaním odberateľov ohľadne náležitostí overovania podľa zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii.

Disciplinárnej zodpovednosti sa nevyhli ani členovia komory, ktorí falšovali podpis autorizovaného geodeta a kartografa, vrátane autorizačnej pečiatky (autorizácia zoskenovaným obrazom pečiatky). Úrad geodézie, kartografie a katastra SR (ďalej len „ÚGKK SR“) v spolupráci s komorou prijal nápravu tohto neželaného stavu aj pre zjednotenie výkladu používania autorizačnej pečiatky (farba pečiatky) zo strany úradných overovateľov listom katastrálneho odboru číslo KO-2715/2011-544.

Medzi náročné a vyspelé odborné znalosti, vyžadujúce geodetické činnosti, patrí vytyčovanie hraníc pozemkov. Z technického hľadiska najčastejším nedostatkom pri vykonávaní týchto prác je použitie nevhodnej metódy a postupu samotného vytýčenia v teréne. Ďalej bežným nedostatkom je absencia prítomnosti vlastníkov susediacich pozemkov, ktorých hranica je predmetom vytyčovania. Tu je potrebné upozorniť aj na povinnosť odovzdania vytyčovacieho náčrtu do dokumentácie katastra nehnuteľností vyplývajúce zo zákona, pričom táto povinnosť je zo strany vyhotoviteľov vytyčovacích náčrtov zanedbávaná. Zo strany vlastníkov nehnuteľností často dochádza k zámene užívatej hranice s vlastníčkou.

Medzi ďalšie vybrané geodetické a kartografické činnosti, ktoré sú častým predmetom sťažností, je vyhotovovanie geometrických plánov (ďalej len GP). Vzhľadom na rôznorodosť katastrálneho operátu, problematickým sa javí identifikácia parciel právneho stavu pri riešení majetkovoprávnych vysporiadaní nehnuteľností. Pomoc v tomto smere poskytujú registre obnovenej evidencie pozemkov (mapa určeného operátu), aj keď presnosť a kvalita týchto podkladov nie je vždy vyhovujúca. [3] Základnou podmienkou pri vyhotovovaní GP je uvádzanie platných údajov katastra nehnuteľností a v prípade nezrovnalostí je potrebné postupovať v zmysle legislatívy podaním návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte. Ďalším nedostatkom je nedostatočné prešetrenie predchádzajúcich, nadväzujúcich GP. Sťažovatelia sa snažia riešiť aj susedské spory cestou podaní na vyhotoviteľov GP.

Záverom disciplinárnych konaní, v závislosti od závažnosti priestupku, bolo 5 vyčiarknutí zo zoznamu autorizovaných geodetov a kartografov, 8 finančných pokút, 12 písomných napomenutí. Tri konania skončili bez uloženia opatrenia.

Disciplinárna komisia komory spolupracuje s odborom katastrálnej inšpekcie na ÚGKK SR. Vzájomne si vymieňajú a postupujú podania, ktoré patria kompetenčne do právomoci

komory, resp. ÚGKK SR. Disciplinárna komisia komory 19 konaní uzavrela postúpením sťažnosti odboru katastrálnej inšpekcie na ÚGKK SR.

3. Záver

Pri posudzovaní otázok kvality si treba uvedomiť, že ide o stále sa vyvíjajúcu oblasť, ktorej nástroje a metódy nemožno v praxi nikdy považovať za definitívne. Kvalitu výrobu všeobecne definujeme ako súhrn vlastností vyjadrujúcich spôsobilosť plniť funkcie, na ktorý je určený. Kvalitu geodetických a kartografických prác je možné charakterizovať ako stupeň súladu spracovania geodetických a kartografických prác s právnymi predpismi, technickými normami, technickými predpismi v oblasti geodézie, kartografie a katastra ako aj stupeň ich upotrebitelnosti. Celková kvalita je daná súhrnom účelových vlastností geodetických a kartografických prác, vrátane ich spoľahlivosti a estetického vzhľadu.

Termín "kvalita" sa v laickej verejnosti často používa na označenie výnimočnosti tovarov a služieb. K perspektívam ekonomického rozvoja neodmysliteľne patrí všeobecný rozvoj kvality, a to nielen kvality výrobkov a služieb, ale aj kultúra spolupráce a partnerstva.

Stúpajúci počet sťažností poukazuje na skutočnosť, že verejnosť využívajúca výsledky geodetických a kartografických činností si úlohu komory, ako samosprávnej profesijnej organizácie, pri kontrole týchto prác uvedomuje a zvyká si ju využívať. Tento fakt ale na druhej strane núti komoru neustále disciplinárne podania analyzovať, vyhodnocovať a celý proces disciplinárnych konaní a postihov prehodnocovať, aby bol splnený základný cieľ, ktorým je zvýšenie kvality geodetických a kartografických prác a tým zvýšenie spoločenskej vážnosti našej profesie.

Stúpajúci počet sťažností zároveň zvyšuje náročnosť práce disciplinárnej komisie komory po technickej, odbornej, procesnej aj časovej stránke a zvyšuje jej dôležitosť.

LITERATÚRA:

- [1] Zákon č. 216/1995 Z. z. o Komore geodetov a kartografov v znení neskorších prepisov.
- [2] Zákon č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších prepisov.
- [3] HUDECOVÁ, Ľ.: Vektorové mapy katastra nehnuteľností. Geodetický a kartografický obzor. roč. 57(99), č. 10 (2011), s. 243-248.

Lektoroval:
Ing. Robert Geisse, PhD.
KMPÚ, SvF STU Bratislava